

ΜΙΧΑΗΛΙΔΗΣ ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ

ΑΝΤΑΠΟΚΡΙΣΗ 5 Ιουνίου 2020

ΑΤΤΙΚΗ (περιαστική) κτηνοτροφία μετά κοροναϊό

Πραγματοποιήθηκε η πρώτη δημόσια διαδικτυακή ανοικτή συνεδρίαση του Διοικητικού Συμβουλίου του Κτηνοτροφικού Συλλόγου Αττικής «Άγιος Γεώργιος» στις 2-6-2020, με θέμα «Η μετά κοροναϊό εποχή ΑΤΤΙΚΗΣ (περιαστικής) ΚΤΗΝΟΤΡΟΦΙΑΣ», με την υποστήριξη του Skywalker-εργασία στην Ελλάδα (και τώρα και εξεύρεση εργασίας στον αγροτικό τομέα).

Στην συνεδρίαση μετείχαν ο κ Γιάννης Κοντογιάννης (κτηνοτρόφος, Πρόεδρος Συλλόγου, Μενίδι), ο κ Γιάννης Χερουβείμ (Κτηνοτρόφος, τυροκόμος, Αίγινα), η κα Μάγδα Κοντογιάννη (Κτηνοτρόφος, Γραμματέας Κτηνοτροφικού, Μενίδι) ο κ Κώστας Μαντζουράνης (ΚοινΣΕΠ ΚΥΚΕΩΝ, αγροτικά τρόφιμα), η κα Αθηνά Μιχαηλίδου (ΠΡΟΒΕΙΟ ΚΟΡΔΑΛΗ, Μέγαρα), ο κ Δημήτρης Μπακούλας (Γαλακτοκομικά, Μαραθώνας), ο καθ Γεώργιος Αρσένος (ΑΡΙΣΤΟΤΕΛΕΙΟ Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης), ο κ Χάρης Θεοχαρίδης (Γραφείο Φ. ΑΡΑΜΠΑΤΖΗ, Σέρρες) & ο Δημήτρης Μιχαηλίδης (δημόσια γράφων, ΑγροΝέα, συντονιστής), ενώ την υποστήριξη είχε αναλάβει η κα Ελισάβετ Καλαρούτη (Διευθύντρια Δράσεων Skywalker) και η κα Κωνσταντίνα Κουφογιώργου (Skywalker).

Ανάμεσα σε όσα ακούστηκαν για την «μετά τον κοροναϊό εποχή στην Αττική (περιαστική) Κτηνοτροφία» επισημαίνονται:

1. Προώθηση του γάλακτος και προϊόντων γάλακτος
2. Δημιουργία «νέων» καινοτόμων προϊόντων γάλακτος
3. Ανάπτυξη Τοπικών Αγορών Αγροτών & πωλήσεων στο αγρόκτημα
4. Υποστήριξη γιορτών Τοπικής Ανάπτυξης ΜΟΝΟ με τοπικά προϊόντα
5. Δημιουργία city farm και Επισκέψιμων Αγροκτημάτων στην Αττική
6. Ανάγκη επιτάχυνσης Αδειοδοτήσεων & Κτηνοτροφικών Πάρκων
7. Συμμετοχή στην εκστρατεία για Ελληνικά Προϊόντα & γαστρονομία
8. Σημασία στην εκπαίδευση και ενημέρωση των κτηνοτρόφων
9. Εξειδικευμένη προσέγγιση στην περιαστική κτηνοτροφία
10. Ιδιαιτερότητα στους γηγενείς πολιτισμούς & πληθυσμούς

1. ΠΡΟΩΘΗΣΗ του ΓΑΛΑΚΤΟΣ & των προϊόντων ΓΑΛΑΚΤΟΣ

1^η Ιουνίου ήταν η Παγκόσμια Ημέρα Γάλακτος (World Milk Day) που γιορτάζεται για να αναδείξει την τεράστια αξία του γάλακτος στην υγεία, στην ανάπτυξη και στην εξέλιξη του ανθρώπινου πληθυσμού σε όλο τον κόσμο. Θα ήταν ωραίο να μπορούμε να το παράγουν παραδοσιακά οι κτηνοτρόφοι και να το διαθέτουμε στην τοπική αγορά, σε μικρά τοπικά καταστήματα, στα αγροκτήματα ή σε τοπικές αγορές αγροτών. Ο Κτηνοτροφικός Σύλλογος Αττικής πρέπει να προσφέρει την ευκαιρία σε μαθητές Δημοτικών, Γυμνασίων και Λυκείων να ακούσουν από διαιτολόγους και από τους κτηνοτρόφους μέλη μας τις ωφέλειες του γάλακτος και των προϊόντων γάλακτος.

2. Δημιουργία «νέων» ΚΑΙΝΟΤΟΜΩΝ προϊόντων ΓΑΛΑΚΤΟΣ

Θέλουμε να βρεθεί τρόπος να φθάσουν τα μέχρι σήμερα αποτελέσματα της έρευνας πάνω στο γάλα και γενικότερα στην κτηνοτροφία, σε εμάς, τους κτηνοτρόφους, σε μέρες και ώρες που βολεύουν σε εμάς, όχι μόνο σε ώρες γραφείου. Πρέπει να βρεθεί τρόπος να συμμετέχουμε στον σχεδιασμό των ερευνητικών προγραμμάτων, είναι απαραίτητο να φθάνει η άποψή μας στον σχεδιασμό. Και βέβαια τα αποτελέσματα τους να είναι προσιτά σε εμάς, τους

ΜΙΧΑΗΛΙΔΗΣ ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ

κτηνοτρόφους και αξιοποιήσιμα από εμάς τους κτηνοτρόφους. Σήμερα η κοπριά είναι «θησαυρός», και ως λίπασμα, και ως οργανική ουσία, αλλά και ως βιομάζα για παραγωγή βιοενέργειας (βιοαερίου), ενώ ταυτόχρονα βοηθά στην εξομάλυνση των προβλημάτων με τους γείτονες που ήλθαν και μένουν δίπλα μας στην ύπαιθρο της Αττικής.

3. Ανάπτυξη Τοπικών Αγορών Αγροτών

Στην μετά τον κοροναϊό εποχή ΠΡΕΠΕΙ να επανεκκινήσει η οικονομία, με βάση τον τόπο. Είναι μια πολύ καλή ευκαιρία να δημιουργηθούν επιτέλους οι Τοπικές Αγορές Αγροτών, με πρωτοβουλία των τοπικών παραγωγών, μία ή δύο φορές την εβδομάδα σε κάθε Δήμο της Αττικής, μόνο με τοπικούς παραγωγούς και μόνο με τοπικά αγροτικά προϊόντα, χωρίς τροφοχιλιόμετρα. Οι τοπικοί κτηνοτρόφοι πρέπει να έχουν τις δυνατότητες να μεταποιήσουν τα τοπικώς παραγόμενα κτηνοτροφικά προϊόντα, και με παραδοσιακές τοπικές συνταγές να μεταποιούν την παραγωγή τους και να την πουλάνε τοπικά (ΟΧΙ να την στείλουν αλλού). Και οι σχέσεις όλων μεταξύ μας (τοπικών παραγωγών και τοπικών καταναλωτών) θα βελτιωθούν και θα «ζυμωθούν» με ωφέλεια της τοπικής κοινωνίας και της λειτουργίας της τοπικής αυτοδιοίκησης, αλλά και της τοπικής οικονομίας.

4. Γιορτές Τοπικής Ανάπτυξης ΜΟΝΟ με τοπικά προϊόντα-Γαστρονομία

Οι γιορτές των αγροτών, των κατοίκων της υπαίθρου, και της υπαίθρου της Αττικής, είναι όταν μαζέψουμε την σοδειά. Και τότε, που έχουμε κανονίσει να συμπίπτει με κάποια θρησκευτική γιορτή έχουμε συνήθως τριήμερα γλέντια. Θα ήταν μια ενδιαφέρουσα πρόταση να οργανωθούν σε κάθε τόπο της υπαίθρου της Αττικής ΓΙΟΡΤΕΣ ΤΟΠΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ, ίσως σε κάθε ομάδα Δήμων, ΜΟΝΟ με τοπικά προϊόντα του συγκεκριμένου τόπου. Ταυτόχρονα θα προβάλλεται ο τοπικός πολιτισμός και τρόπος ζωής των κατοίκων της υπαίθρου.

5. Δημιουργία city farma και Επισκέψιμων Αγροκτημάτων

City farm είναι μια μικρή φάρμα, ένας μικρός στάβλος με 70-100 πρόβατα ή 4-5 αγελάδες, ή κοτόπουλα σε πλήρη επιδεικτική λειτουργία. Όλοι οι περίοικοι, και οι γείτονες αστοί, αλλά και από άλλα μέρη, μπορούν να επισκέπτονται την city farm, και να εξοικειώνονται με τον αγροτικό τρόπο ζωής, ενώ ταυτόχρονα θα έχουν τα ωφέληματα από αυτήν την επαφή. Επίσης επιλεγμένοι στάβλοι που πληρούν συγκεκριμένες προϋποθέσεις, ή αφού γίνουν οι αναγκαίες επενδύσεις, να μπορούν να δεχθούν επισκέπτες, χωρίς υγειονομικά προβλήματα, και να γίνουν ΕΠΙΣΚΕΨΙΜΑ ΑΓΡΟΚΤΗΜΑΤΑ.

6. Αδειοδοτήσεις και Δημιουργία Κτηνοτροφικών Πάρκων

Είναι απαράδεκτο να μπαίνουν τόσες ανεφάρμοστες προδιαγραφές στους γηγενείς κτηνοτρόφους, απλά και μόνο για να δικαιολογήσουν την μισθοδότηση ελεγκτικών μηχανισμών. Εάν κάποιοι στάβλοι δεν μπορούν να προσαρμοσθούν στις απαράδεκτες οδηγίες, και βρίσκονται σήμερα μέσα στις ρυμοτομούμενες ζώνες των κάποτε αυθαιρέτων, προτείνεται να δημιουργηθούν ΚΤΗΝΟΤΡΟΦΙΚΑ ΠΑΡΚΑ σε κάθε Δήμο της υπαίθρου της Αττικής. Με ίδιο είδος ζώου, με ελεγχόμενο νερό, με εργαστήριο ελέγχου, με μικρή μεταποιητική δραστηριότητα, με αυτοδιαχείριση (Ομάδα Κτηνοτρόφων), με έλεγχο των οσμών της κοπριάς, με ηλεκτρικό ρεύμα, με αλληλοϋποστήριξη σε περίπτωση ανάγκης, με πιθανή κοινή προμήθεια ζωοτροφών για μείωση κόστους κλπ.

7. Συμμετοχή στην εκστρατεία για Ελληνικά Προϊόντα

Όποιος ζητά στήριξη από το κράτος, ΠΡΕΠΕΙ να αποδεικνύει ότι ανταποδίδει την βοήθεια προμηθευόμενος τοπικά ελληνικά προϊόντα & υπηρεσίες. Ο ελληνικός

ΜΙΧΑΗΛΙΔΗΣ ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ

τουρισμός ξοδεύει ΜΟΝΟ 7% των εξόδων του στα ελληνικά προϊόντα & υπηρεσίες, ενώ οι Ιταλοί ξενοδοχοί ξοδεύουν το 70% σε ιταλικά προϊόντα και υπηρεσίες. Πρέπει η Ένωση Ξενοδόχων Αττικής και η Ομοσπονδία Εστιατόρων να συνυπογράψει με τους οργανωμένους αγρότες (γεωργοί, κτηνοτρόφοι, ψαράδες) της Αττικής ΣΥΜΦΩΝΟ συνεργασίας για την από κοινού προώθηση της Αττικής Γαστρονομίας με προϊόντα από την Αττική ύπαιθρο.

8. Εκπαίδευση και ενημέρωση κτηνοτρόφων

Η διαδικασία της Μαθητείας στην μετάδοση της γνώσης της κτηνοτροφίας ήταν για αιώνες ο μόνος τρόπος μετάδοσης γνώσεων στην εκτροφή ζώων. Η απόσταση, ανάμεσα στην επιστήμη, την έρευνα, τις εφαρμογές και τον κτηνοτρόφο έγινε απελπιστικά μεγάλη. Επιθυμούμε οι επιστήμονες & ερευνητές, να προσκαλούν τους κτηνοτρόφους να συμμετέχουμε στον σχεδιασμό των μελλοντικών ερευνητικών έργων τους ... Ίσως θα μπορούσαν τα Μέσα Μαζικής Ενημέρωσης να βοηθήσουν. Ο Κτηνοτροφικός Σύλλογος Αττικής έχει κάνει πολλή οργανωμένη προσπάθεια να προβάλλει το έργο και την ζωή των κτηνοτρόφων μέσα από διάφορες εκπομπές και εκδηλώσεις.

9. Η ΠΕΡΙΑΣΤΙΚΗ κτηνοτροφία

Η περιαστική κτηνοτροφία είναι μια πάρα πολύ διαφορετική άσκηση επαγγέλματος και υφίσταται αφόρητες πιέσεις από το real estate, από την υψηλή αξία γης, από την έλλειψη προστασίας των χρήσεων γης, από την πίεση των αστών περιοίκων, από την αρπαγή των βοσκοτόπων, από την αυθαιρεσία των δασαρχών, ακόμα και από τις τουριστικές επιλογές.

10. Ιδιαιτερότητα στους γηγενείς πολιτισμούς & πληθυσμούς

Οι γηγενείς Αρβανίτες, οι νομάδες Βλάχοι & Σαρακατσάνοι πρέπει να βρεθεί τρόπος να τονωθούν και στα παραδοσιακά επαγγέλματα που διατήρησαν βιώσιμη της Αττική ύπαιθρο και το φυσικό περιβάλλον, και στον πολιτισμό και τρόπο ζωής τους. Ακόμα αξίζει και η επικέντρωση σε τοπικές φυλές ζώων που είναι προσαρμοσμένες στις εδαφοκλιματικές συνθήκες της Αττικής υπαίθρου και θα ανταποκριθούν καλύτερα στην κλιματική αλλαγή.

Η πολύ ενδιαφέρουσα δημόσια συνεδρίαση του Κτηνοτροφικού Συλλόγου Αττικής στις 2/6/2020, ήταν μια πρωτόγνωρη μοναδική εμπειρία, ακόμα και πανελλήνια, και ο πρόεδρος κ Γιάννης Κοντογιάννης ευχαρίστησε το Skywalker διότι είναι πάντα αρωγό. Ήταν παρόν το skywalker στο πρώτο συνέδριο (2016) για τη περιαστική κτηνοτροφία, η εφημερίδα ΣΤΕΝΤΟΡΑΣ φιλοξενεί ενδιαφέροντα άρθρα για τους κτηνοτρόφους της Αττικής, το νέο site του skywalker για την Εργασία στην ΓΕΩΡΓΙΑ θα βοηθήσει πολύ, ενώ ακόμα και στις τρεις εκδόσεις βιβλία του ΣΤΕΝΤΟΡΑ υπάρχουν αναφορές στην ΑΤΤΙΚΗ κτηνοτροφία. Και η διαδικτυακή συνεδρίαση της 2/6/2020 έγινε με βοήθεια του skywalker και την συμβολή των πολύτιμων προσκεκλημένων.

Για την καταγραφή, Δημήτρης Μιχαηλίδης, ΑγροΝέα